

Budoucnost – vztahy k ní

Ladislav Hejdánek

jedná se o část původního dokumentu:

[2003](#)

- ♦ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 27. 8. 2003
- ♦ philosophical diary – record, Czech, origin: 27. 8. 2003

Budoucnost – vztahy k ní

Stačí se porozhlédnout po každodenních zkušenostech resp. po tom, jak se těchto zkušeností zmocňuje jazyk, a hned vidíme, v jakém rozporu s těmito zkušenostmi je náš ničím nedoložený předpoklad, že budoucnost je prázdná. K budoucnosti se vztahujeme:

- a) každou akcí, neboť každá akce je zaměřena do budoucnosti
- b) otázkou – neboť odpověď očekáváme v budoucnosti
- c) čekáním a očekáváním – neboť splnění očekávání se nadějeme v budoucnosti
- d) nadějí – neboť s nadějí očekáváme něco v budoucnosti event. budoucnost samu
- e) plánováním – plán se přece týká toho, co teprve bude
- f) předpovědí – ta se také týká toho, co teprve přijde
- g) zvláštním případem akce je experiment: u pokusu se chceme dozvědět, jak to dopadne, tedy jak to bude (ale chybně to pak vykládáme v tom smyslu, že to tak je)
- h) spoléhání na budoucnost samu resp. na to, co s ní, v ní a z ní přichází, je „víra“, ovšem v původním hebrejském smyslu
- i) také negativní vztah k budoucnosti je tu významný, např. snaha něco odložit na později (čili budoucnost trochu pozastavit, pooddálit)
- j) zvláštním případem negativního vztahu k budoucnosti je snaha žít jen v přítomnosti
- k) někdy se dvojí odlišný vztah k budoucnosti dostává do napětí až konfliktu s jiným, např. když přehnaným aktivismem vytěsníme vědomí potřeby čekat (to právě znamená: nebrat budoucnost vážně v jejím přicházení)

(Písek, 030827–5.)